

ATATÜRKÇÜLÜK SAVAŞI

“Atatürkçülük, bir devrimci eylemin adıdır...”

OKTAY AKBAL

telgrāfhane
yayınları

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	9
ÖNSÖZ.....	11
ŞİİRLERDE ATATÜRK.....	15
ŞAİR ATATÜRK.....	20
ATATÜRK ÜLKÜSÜNÜ AŞMIŞ DEĞİLİZ.....	22
UYGARLIK ÖNCÜSÜ.....	25
YILLARDIR İLK OLARAK.....	29
ÜLKÜMÜZ ATATÜRKÇÜLÜK.....	31
EVET, ATATÜRK SEVGİSİYLE YOĞRULMUŞTUR MAYAMIZ.....	33
EĞİTİMDE YOL GÖSTERİCİ ATATÜRK.....	36
BİR YERDE DURMUŞUZ.....	39
10 KASIM ACISI.....	41
O GÜN.....	43
40 YIL SONRA.....	45
AYDINLIKTAN KORKANLAR.....	47
BU GİDİŞLE.....	50
CUMHURİYET ÇOCUĞU.....	52
ÇIKAR YOL DEVRİMLERDE.....	54
BORNOVA'DAN GELEN SES.....	57
YENİ TEKKECİLİK.....	60
NALINCILAR.....	62
ATATÜRKÇÜLÜK YENİLEŞMEKTİR.....	64
YAPMAK DEĞİL YAZMAK.....	67
YA ÜLKÜ, YA ÇIKAR!.....	69

NEYİN ÜSTÜNDE?	71
BURSA SÖYLEVİ	74
KARŞI-DEVRİM AYAKTA	77
VURUN ATATÜRKÇÜLERE.....	80
YORUM İSTEMEZ.....	83
PAŞA’SIZ.....	86
BİR 28 NİSAN VARDI.....	89
NEREDE O ATILIMCILAR.....	92
ELLİNCİ YIL.....	95
DÜNYAYLA İLGİSİZ YAŞAYAMAYIZ	98
HALİFELİK KONUSU	102
GERİYE DÖNÜŞ.....	105
BİR SÖYLEŞİ.....	108
19 MAYISI KUTLAMAK	112
KUBİLAY’DAN YEŞİL GECE’YE.....	114
KİM ÇARPIYOR ATATÜRKÇÜLÜĞE?	118
İYİ BİLMEMİZ GEREKEN.....	121
27 MAYIS BİR BAYRAMDIR	124
HER KÖŞEDE BİR CİNAYET	128
TÜRK DEVRİMİ.....	131
SAVAŞIM SÜRÜP GİDİYOR	134
17 NİSAN BİR DEVRİM GÜNÜDÜR.....	137
SUSMAK BOYUN EĞMEKTİR.....	141
TUNAYA’NIN YAZDIKLARI	144
SAZ KIRMA MASALI.....	147
O YILANI EZMEK.....	150
SÖYLEV VE GENÇLİK.....	153
KEMALİST DEVRİME BAĞLI KALARAK.....	156
SÖYLEVİ YENİDEN OKURKEN	159

ÇAĞDAŞ UYGARLIĞA ULAŞMAK	163
ATATÜRK'ÜN YOLUNDA	166
ALİ GALİPLER.....	169
ATATÜRK ÇİZGİSİNDE BULUŞMAK	172
MİLLİ KÜLTÜR DEDİKLERİ.....	175
ATATÜRK'E TERS DÜŞMEMEK.....	178
DİL DEVRİMİ TARTIŞILMAZ.....	181
“ATATÜRK SİGARASI”	185
ATATÜRK İÇİN ŞİİR ISMARLAMAK	187
ATATÜRK YILI.....	192
ATATÜRK DİL DEVRİMİNİN ÖNCÜSÜDÜR.....	195
ELLİ YIL SONRA: KUBİLAY	198
KEMALİZMİ YOZLAŞTIRMA HEVESLERİ	201
“KALIN KAFALAR...”	204
TÜRK HÜMANİZMİ YOLUNDA.....	208
ATATÜRKÇÜLÜK ÜSTÜNE YORUMLAR	211

SUNUŞ

Elinizde tuttuğunuz kitabın 1. baskısı Nisan 1981’de yapılmış. Yani, “Atatürk, Atatürk” diye diye, Atatürk’ün yaptıklarının ezildiği, söylediklerinin çarpıtıldığı, istediklerinin tam tersinin gerçekleştirildiği bir dönemde, 12 Eylül faşizmi günlerinde...

Kitapta Oktay Akbal, o ince, yazın duyarlığı ile yonttuğu kalemiyle, Atatürk’e yönelen suçlamaları, yalanları, aşağılama çabalarını boşa çıkarmış...

Kitabın ilk yayımının üzerinden 36 yıl geçmiş.

Oktay Akbal, “Atatürk’ ve eserlerini Türklüğün belleğinden silmeye çalışanlar” dan söz açıyor. Tıpkı bugün gibi.

Oktay Akbal, eğitim alanında “Atatürk’ün ilkelerine karşıt yolu tutan bakanlar sayısız” diye yazıyor. Tıpkı bugün gibi.

Oktay Akbal, Atatürk’ün her sözünün yadsındığını, ortaya koyduğu tutumun eğilip büküldüğünü dillendirip, “Demek bizde ne tarihi var, ne de gerçek yazar, gazeteci var” diye yakınıyor. Tıpkı bugün gibi.

Demek ki, bugün uygarlıktan yana gçlerin düştüklerine tanıklık ettiğimiz büyük karamsarlık boşunaymış. Gericiliğe, yobazlığa, dogmacılığa, halk kandırmacılığına karşıt savaşım yıllardır var. Hatta Atatürk’ün yaşadığı yıllarda bile var.

O zaman ne yapacağız?

Oktay Akbal'ın bu kitapta dediği gibi:

“Gerçekten, Atatürk devrimleri, yenilikleri, ileri atılımlara, çağdaş düşünceye, akla, sağduyuya, bilime, insanlık sevgisine çağırır kişiyi.”

O çağrıya kulak vermeyi sürdüreceğiz. Yürüyeceğiz...

Işık Kansu

ÖNSÖZ

“Atatürk dedim, iptida Önümü ilikledim”

İlhan DEMİRARSLAN

Bir kez Beyazıt Meydanı'nda, bir kez Şehzadebaşı Caddesi'nde. İki kez yalandan gördüm Mustafa Kemal Atatürk'ü. O yıllarda adı Gazi Paşa'ydı. Okulda, mahallede, evde günlerce anlatıp durdum: Gazi'yi gördüm, Gazi'yi gördüm...

Üstü açık arabadaydı hep. Halkın içinde, ortasında. Bir iki motosikletli polis yanında. Hepsi bu kadar. Korkusuzdu, aklına bile gelmezdi korunmak. Yürürdü halkının arasında, gezerdi sokaklarda. Konuşurdu köylüyle kentliyle. İçli dışlıydı Türk insanıyla... Bu yüzden anladılar onu, sevdiler, benimsediler, ne dediyse yaptılar. İnandırmak. Böyle bir güç vardı onda. Bir daha gelmedi onun gibisi. Gelemezdi. Bir yıldızdı yeryüzünden geçip giden.

Elimde 'Çocuk Sesi' dergisi vardı. Şehzadebaşı tramvay durağındaydım. Otomobil ağır ağır geldi. Yanında İran Şahı Rıza Pehlevi. Kimse bakmıyordu Şah'a.

Gözümüz Gazi'deydi. Yalnız onda. Alkışladık, el salladık. O an kendi dışımda bir yerlerdeydim. Uçuyordum ona doğ-

ru. Sanki yalnız ben vardım orda. Ben, bir de o... Yine o yıl içinde başka bir gün, Beyazıt Meydanı'nda gördüm Gazi'yi. Bu kez tek başınaydı. Şapkasını sallamıştı bizlere, okuldan dönen çocuklara... Hepsi bu. Hepsi iki kısacık an. Ama içine dünyaları alacak genişlikte iki an...

Sonra, sonra, o 10 Kasım 1938 günü... Tabutunun İstanbul sokaklarından geçip Ankara'ya gönderilişi. İstanbul'un tüm halkı sokaklardaydı. Evde oturan kalmamıştı desem yeri. Ben de Ahırkapı kıyısına inmiştim çaresiz. Kalabalıktan Sirkeci yöresine yaklaşılmıyordu. Kıyıda bir kayanın üstünde birkaç kişi dikildik. Her an sulara düşmek tehlikesini göze alarak, onun Sarayburnu'ndan savaş gemisiyle İstanbul'dan ayrılmasını izledik. Yavuz zırhlısına gitti, oradan İzmit'teki trene. Sıra sıra yabancı savaş gemilerinin selâmını, saygısını ala ala...

Çocuktuk, öğrenciydik, yaşamın eşigindeydik. Ama anlıyorduk: Bir büyük, önemli, görkemli dönem bitmişti. Atatürk'süz bir Türkiye'de yaşayacaktık. Okullarımızı bitirecek, yaşama atılacak, sorumluluklar yüklenecek, görevler alacaktık. Acılar çekecektik, Atatürk'ün Devrimci yolundan toplumca uzaklaştığımızı, uzaklaştırıldığımızı gördükçe savaşıma geçecektik. Yazar olarak, öğretmen emekçi, politikacı, aydın, halk olarak... Kemalist ilkeleri her türlü atılımın temelini koyacaktık. Atatürk'ün altı ilkesine dayanmayan hiçbir ilerici eylem, hiçbir yararlı iş, başarılı yengi olamaz inancıyla yıllar süren bir savaşım verecektik. Kimlerle mi? En umulmaz düşmanlarla, eskiden beri Gazi'ye karşı çıkan düşmanlarla, düne kadar Atatürk'ün yanında yer alan dost görünümlü düşmanlarla... 'Demokrasi' adına Atatürk'ün devrimci atılımları bir yana itildikçe, bir takım 'politikacı'larca kıyıldıkça, karşı koyacaktık kalemlerle, sesle, eylemlerle... Hep onun buyruklarını duyacaktık; "Türk genci devrimlerin ve rejimin sahibi ve bek-

çisidir. Bunların lüzumuna, doğruluğuna herkesten çok inanmıştır” diye başlayan ve şu sözlerle biten Bursa konuşmasını içimize sindirmiştik: “Diyecek ki, ben inancım ve kanaatimin icabını yaptım. Müdahale ve hareketimde haklıydım. Eğer buraya haksız olarak gelmişsem bu haksızlığı meydana getiren sebep ve amilleri düzeltmek de benim vazifemdir... İşte benim anladığım Türk genci ve Türk gençliği.”

Şimdi 1938’in gençleri yaşlılık çizgisindedirler. Biz, Cumhuriyet kuşakları görevimizi gereği gibi yerine getirdik mi? Bugün yaşı elliye altmışı bulanlar bu hesaplaşmayı kendi içlerinde yapıyorlar. Acıyla, hüznle, utançla... Çünkü Atatürk Devrimi yarıda bırakılmışsa, hatta geriye dönüşlerle bu devrim zaman zaman unutturulmuşsa, başlıca suçlu, Atatürk’ün yüklediği görevi yengiye ulaştıramayan orta yaşlı kuşaklardır. Atatürk’ün 100. doğum yılında Cumhuriyet kuşakları, özellikle aydın kuşakları, son yarım yüzyıllık geçmişin muhasebesini yapmak zorundadırlar. Önümüzdeki yılları da boşu boşuna harcamamak, yarının kuşaklarını Atatürk’ün devrimci yolunda tek bir yumruk gibi birleştirmek için...

Atatürk’le ilgili yüzlerce yazı yayınladım. Öldüğü zaman yazdığım bir kompozisyonu öğretmenim Eminönü Halkevi’nin çıkardığı ‘Yeni Türk’ dergisine vermişti. Demek on beş yaşında başlamış Atatürkçülük yazıları... Ondan sonra da, dergilerde, gazetelerde, Atatürk ve Devrimi konusunda sayısız yazım yayımlandı. Bunlardan yaptığım iki seçmeler kitabı da çıktı. Biri ‘Atatürk Yaşadı mı?’, öteki de ‘Atatürk Bir Gün Gelecek’... Şimdi Atatürk için yazdığım üçüncü kitabı elinizde tutuyorsunuz. “Atatürkçülük Savaşı”... Ne demek “Atatürkçülük Savaşı”? Bunun anlamını duymak gerekir her şeyden önce... Cumhuriyetle birlikte doğan yetişen kuşakların amacı birer Atatürk olmaktı. Atatürk’e yakışmaktı.

Atatürk'ün gösterdiği amaca ulaşmaktı. Ama olmadı, olamadı. Bunun; özümlemesini geleceğin tarihçileri yapacak. Ama bu yolda çaba harcayan, didinen, savaşım verenler vardı. Bugün de var... Kendimi o savaşçılardan biri -zaman zaman yorgun, bezgin, ama her zaman yeni bir güçle, bir umutla yeniden savaşıma atılan bir savaşçı- sayarım. Gerçek yargıyı geleceğin kuşaklarına bırakarak elbet...

“Atatürkçülük Savaşı”nda Atatürk, Devrim ve İlkeleri konusunda yıllardır çeşitli yayın organlarında (Vatan, Barış, Cumhuriyet gazeteleri başta, olmak üzere) çıkan yazılarımı kronolojik bir sıralama ile okuyacaksınız. Öteki kitaplarımda yer almayan yazılardır bunlar. 1956'dan 1981'e, yirmi beş yılı kapsayan uzun bir zaman parçası içinde Atatürk ve Devrimci atılımları konusunda düşünceler, görüşler, öneriler, tartışmalar, öfkeler, acılar, umutlar... Belgesel bir nitelik taşıyan yazılar...

Atatürkçü olmak, Atatürk'ün düşünceleriyle, görüşleriyle, ilkeleriyle, kısacası 'Devrim'iyile özdeşleşmektir. B.K. Çağlar bir şiirinde bu özdeşleşmenin somut örneğini vermemiş miydi: “Anıtkabre gidip de yürekten baş eğmeyen/Günü gelir çarpılır, düşer, yere serilir/Bir avuç yobaz için, bir sürü cahil için/Devrim'i çiğneyecek ayak varsa, kırılır/Bir de bakarsınız ki her meydanda bir kere/Her genç Türk'te bir kere bir Atatürk dirilir.”

(Şubat 1981)